

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Főter 434.
Kiadó: ifj. Wagner Antal
könyvkereskedő.

Felelős szerkesztő:
Dr. Szirmai Vidor
ügyvéd.

Főszerkesztő:
Dr. Reich Aladár
orsz. képvis.

Főmunkatársak:
Dr. Nyiraty János
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:
Egész évre 6 kor. Fél évre 3
kor. Negyed évre 1:50. Egyes
szám ára 12 fillér.

A revolverező kormány.

A tisztviselők fizetés-rendezési javaslatával tudvaleg egy csapásra két legyet akar ütni a kormány. Egyfelől odatartja a tisztviselők elé, mondván, hogy ime én vagyok a ti jóltevőtök, aki a kenyeretek mellé húst is akarok adni s nem én leszek az oka, hanem az ellenzék, ha hozzá nem juthattok, mert az ellenzék huzza a katonai vitát, s ezzel hátráltatja a fizetés-rendezés nyélbe-ütését. Pedig a javaslat azt is kimondja, hogy ha március végéig törvényerőre emelkedik, akkor a fizetés-javítás visszamenőleg a múlt évi november hónaptól számítatik. De ha március végéig nem lesz törvény belőle, akkor ettől a kedvezménytől elestek s e miatt csak az ellenzékot okolhatjátok.

Nyilvánvaló, hogy ezzel a furfanggal azt akarja elérni a kormány, hogy vagy meghátrálásra indítsa az ellenzékot a katonai javaslatok dolgában s akkor annak ára fejében, hogy a tisztviselők fizetését rendezték, mérhetetlen áldozatokat csikarnak ki az országgyűléstől pénz- és véradóban. Ha pedig ez nem sikerül, akkor az ellenzék ellen zudítják a tisztviselők haragját s az esetleg bekövetkező új választásoknál ezt a mesterségesen fölszított böszültséget léptetik sorompóba az ellenzék ellen.

A tavasz számítás azonban semmiképpen sem fog sikerülni. Mert az ellenzék, mint az említett táviratból értesülünk, indítványozni fogja, hogy szakítsák félbe a katonai vitát és tűzzék napirendre a fizetés-rendezési javaslatot.

Ha pedig a kormány erre nem lesz hajlandó, az ellenzék még az elől sem zárkózik el, hogy egyideig kettős üléseket tartsanak. Délelőtt folytassák a katonai vitát, a délutáni ülésen pedig tárgyalják a tisztviselők dolgát.

Igy a rókát a saját csapdjában fogják meg. A tisztviselők látni fogják, hogy a fizetés-rendezési javaslat csak mézesmadzag, melylyel nem az ő irántuk táplált jóakarattól, hanem politikai sakkhúzásból állottak elő. A közönség pedig látni fogja, hogy a kormány semmiféle eszköztől sem riad vissza, csak-hogy az országot megsarcolhassa. Aki nek egy csöpp esze van, az belátja, hogy az ilyen vakondokokat könnyörtenül el kell pusztítani.

Egyébiránt bárhogya is végződik a kormánynak ez a csele, melyet a sajtó nyelvén revolverezésnek neveznek, az állami tisztviselők, altisztek és szolgák fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslat bizonyára csak nagyon szűk körben fog megelégedést kelteni. A

tisztviselők és egyéb alkalmazottak csalódással látják, hogy várakozásuknak a javaslat nem felel meg, mert azokon, akik igazán rá vannak szorulva a fizetésjavításra, alig segít valamit: annyit semmi esetre sem, mint amennyire szükségük van. A javaslatnak ugyanis az a legnagyobb hibája, hogy a magas állású tisztviselőket, akiknek nagy része csak kényelmesen dolgozik és semmi esetre sem erőlteti meg magát a munkában s akik teljesített munkájuk értékéhez képest eddig is busásan, vagy legalább aránylag tisztességesen voltak javadalmazva — kövér falatokban részesítik. Ellenben a kisebb javadalmazású tisztviselőknek — például a VI-ik rangosztálytól lefelé — továbbá a tanítóknak, a segéd- és kezelő-személyzet tagjainak, az altiszteknek és szolgáknak, tehát éppen azoknak az állami alkalmazottaknak, akik a hivatalos teendőknél orozlánrészt végeznek, akik fáradnak és izzadnak az állam és a közönségnek szolgálatában s akik nehéz nélkülözések között tengetik át szomorú életüket, — a száraz kenyéren kívül alig juttat annyit, hogy maguknak és hozzátartozóiknak a legszerényebb életfenntartási és szükségleti cikkeket megszerezhessek.

Tudvalevő, hogy mióta a katonatisztek fizetését fölemelték, azóta az állami

TÁRCA.

A két számár.

— o Itta: Egy harmadik o —

Füles volt a falu legöregebb és legokosabb számara, s mint ilyen a többi számár között az volt, ami az emberek között a tudós szokott lenni. Ha valamelyik számárnak okos tanácsra volt szüksége, az csak Füleshez fordult, a ki szives-örömezt szolgált jó tanácsal. Az e féle tanácsadásoknak pedig a legalkalmasabb helye, a Tisza partja volt, hová mindennap vízért jártak.

Most éppen a pap kerítése mellett bandukolt Füles. Lassú méltóságteljes léptekkel halad a Tisza-felé, hátán a két vödörrel. Az első pillanatra nem látni rajta semmi különösöt, de ha jól megfigyeli az ember, láthatja, hogy Füles pofája valami elégedetlenséget fejez ki, s úgy tűnik fel, mintha motyogna is, mert alsó ajka, mely rendes körülmények között lustán lóg, most minden lépésénél a felsőhöz ütődik.

A falu alatti fordulónál szembe találkozott egy másik számárral. Egy új számárral. A bakter fia haladt mögötte, kezében nagy furkós bottal. Mikoraz a másik számár meglátta Fülest, illedelmesen köszönt és beakarta magát

mutatni, ami a bakter fiának sehogysem tetszhetett, mert ugyancsak oldalba figyelmeztette az új számarat, s nem éppen istent dicsérve, biztatta a gyorsabb menetelre. A Tisza partján mégis találkoztak, s mivel várniok kellett míg a vízmerítésben reájuk kerül a sor, beszédbe elegyedtek. Ekkor kitűnt, hogy az új számárnak »Kisasszony« a neve, s hogy tegnap este került a faluba. Fülest úglátszik érdekelte a Kisasszony multja, mert kérdezősködött felőle.

— Hogy ment a sorod máig?

— Nem a legjobban.

— Nem-e? Aztán miért?

— Komisz ember volt a régi gazdám. Egy oláh parasztot szolgáltam a tölem telhető hűséggel s az ezért járó fizetség tudod mi volt? Kevés abrak és verés. Ha dühös volt a gazdám engem püfölt, ha részegen jött haza és ezért megpofozta a felesége, rajtam töltötte ki a bosszúját. Egyszóval: akármibaj történt a háznál, az oka mindig én voltam. A verést még eltűrtem volna szó nélkül, de bántott, hogy valahányszor engem püfölt, mindig a nagyapámat, vagy az öreg anyámat szidta. Azok pedig nem vétettek ő ellene semmit. Már jó ideig tartott ez az állapot, a mikor gondoltam egyet és megcsökönyösödtem. Na, Füles, ha akkor láttad volna!

Majd megevett mérgében. De mentül jobban mérgeződött s mentül erősebben ütött, annál inkább nem mozdultam.

Tudtam mi lesz a vége és nem is csalódtam. Egy reggel beállított az istállóba, kötőféket tett a fejemre és kivezetett az udvarra. Egy nagy vödörbe vizet meritett és megmosott, megkefélt. Hosszú hat esztendő alatt először.

Mikor készen lett a füröszttéssel, elvezetett a szomszéd faluba — vásárra. Boldog, ki-mondhatatlan boldog voltam, hogy megszabadulok tőle. Délig ácsorogtunk anélkül, hogy valami komoly vevő akadt volna. Sokan megnéztek, a fogaimat is megvizsgálták, de nem vettek meg. Azt mondták vén vagyok. Már kezdtem kétségbe esni, hogy visszavisz, mikor az új gazdám megnézett. Alkudott és megvett. Nem ismertem a régi gazdámra, mikor eladott. Az egekig feldicsért. Elmondott okos, dolgos, becsületes számárnak s végül még azt is hozzátette, hogy keveset eszem. Szerettem volna kirugni mind a három fogát, mert több nem volt neki. Az új gazdám aztán hazahozott.

Most már csak arra vagyok kíváncsi, vajjon itt jobb dolgom lesz-e, mint ott volt?

— Afelel nyugodt lehetsz.

— Hát te, hogy érzed itt magad?

tisztviselőket és alkalmazottakat is kecségteti a kormány a fizetés-javitással. Különösen nem voltak fukarok az ígérgetésben a kegyelmes urak a mult választás idején, amikor nagy szükség volt a tisztviselők és alkalmazottak kortesbuzgalmának a fokozására. A választás óta aztán úgy készítették a javaslatot, mint a Luca székét Naponként faragtak rajta, ügyelve, hogy készen ne legyen mindaddig, amíg politikai eszközül föl nem használhatták. Ez a pillanat pedig most érkezett el, amikor katonai javaslatokat tüzzel-vassal erőszakolja a kormány.

Ennek megbotránkozató tanuságát adta minap báró *Fejérváry Géza*, a honvédelminiszter, aki olyan brutálisan megsértett egy ellenzéki képviselőt, mert a nemzet érdekeit védte, hogy előreláthatólag kard kard ellen megy a katonai javaslatok miatt.

Ébredjünk!

Ha tiz—tizenöt év mulva egy idegen vetődik Bajára bizonyára a vasutnál megérkezve első kérdése az lesz:

— Ugyan micsoda épület ez a fabódé?

— Hát kérem ez a nyári színház.

— Szent Isten. Hát nem okultak maguk bajaiak a makóiak sorsán. Hisz nem esik az oly messze magukhoz, mint Jeruzsálemhez. Nem tudják, hogy ott már 10—15 év előtt összedült az egy pár éves faszínház. Hát nem tudták elhalasztani míg lesz pénzük állandó színház építésére? Hát olyan színházszereplő, intelligens gazdag, színházlátogató publikumuk van, hogy nem várhattak tovább?

— Dehogy kérem alássan, a mi közönségünk már régóta örült, ha kenyere volt, de a városi vezető urak szerették a külszint, a látszatot, a komédiát s minthogy akkor nagyobb komédiát nem csinálhattak, hát csináltak fából vaskarikát.

Beljebb jövet szemébe ötlük a képezde.

— Ezt a telket a város ajándékozta az államnak — magyarázta a kísérő — a

legszebb forgalmi helyen. Megengedte, hogy elcsufítsa a vásárteret, hogy elcsufítsa az utcák összeköttetését; mert szerintük ez mind a pedagógiához tartozik.

Van kérem itt még mindenféle más nagy és drága középület. Van itt kérem egy városháza. Grassalkovics hercegi palota volt, masszív finom anyagból és jól elkészítve. Egy kis tatarozást igényelt volna s valami díszítést, hogy modern legyen. Kérem már akkor hatvan percent pótdadó volt, mégis addig okoskodtak, míg össze-vissza rombolták, idomították az épületet, beleöltek vagy 160000 koronát és addig javították, míg — a mint látni tetszik — majdnem összedül, most megint kijavítjuk, ha lesz pénzünk.

De kérem ez minden évben valahol düledezett. Aztán még be is butorozták, de ezt is komédiás módra. Szemre fajtos, valami szegedi butorkereskedővel csináltatták — a bajai mesterembereknek felkopott az álluk — és az ő pénzükből kellett ezeket a hitvány, rongybutorokat megfizetni. Ha megnézné, mind teljesen elpusztult.

Az államnak, mint emlitém ajándékoztak finom helyen pompás ingyentelket, ugyanakkor vettek kérem 36000 koronáért egy másik telket, két rozoga házzal, azokat lebontották és oda építettek valami százhuszezer koronáért egy belvárosi elemi népiskolát.

Hát mivel ők az államnak ingyentelket adtak a képezde, hát megkérték ők is az államot, hogy legyen olyan szíves adjon nekik egy iskolatervet pénzért, mert ők először nem tudnak csinálni, másodsor nincs olyan helyük a hova egy földszintes elemi iskola elférne — hisz csak potom 36000 koronába került — és így kénytelen az épületeket egymás hátára rakni.

— No már engedje meg kérem, ez azért történt, mert azok az urak maguk is belátták, hogy nekik elemi iskolába kellene járni, mert még a gyerekek sem tesznek ilyeneket.

— Ez még mind kis Miska kérem alássan Tetszik látni azt a nagy épü-

let-tömböt? Az a kórház, mindenféle bajokra külön épülettel, még örültek háza is van benne. Elhitették az emberekkel, hogy az állam potya pénzt ad és azt a betegek majd beszedik. Hát kérem az első 3 évben adtak beteget, de akkor rögtön ráfizettünk a kórházra. De most már nem tudjuk egyáltalán fizetni a terheket, mert 200 beteg helyett 60—80 van s különben is akkora a fentartási költség, hogy nem futja.

— De hisz önök nagyon gazdagok lehettek?

— Dehogy kérem, mikor az iskolát és kórházat csinálták 67 percent pótdadónk volt már, se kereskedelem, se ipar, se pénz, se posztó. A helyett, hogy tanultak volna az akkori vezető urak, szép iskolát csináltak, tudták, hogy még betegebb lesz a város, hát csináltak neki előre kórházat. Tudták, hogy a lakosság majd bele örül az óriási terhekbe, hát előre csináltak nekik bolondok házát. Tudták, hogy koldusok leszünk, tehát előre építettek egy szegényházat, de most már ott hely nincs, mert mindenki bemenne, csak volna a ki fizetné.

— Hát nem volt ellenzék, nem volt ellenőrzés?

— De igenis volt ellenzék, igenis volt ellenőrzés. Előre megmondotta ezt az ellenzék, de nem akartak neki hinni. Emberfeletti munkálkodást fejtettek ki, őszintén, önzetlenül, bátran megmondták az igazat, gyűlölték ezért őket, áskálódtak ellenük és leszavazták meggondolatlanul rossz indulataik által vezéreltetve ellenfeleik. A városi vezető urak olyanok voltak, mint a pazar költokező ember, ki elődeitől örökölt s nem akarta elhinni, hogy az el is fogyhat. A városi vezetőket olyan elemek támogatták muszájból, akik részint függtek tőlük, részint féltették kenyerüket, hivatalukat. Pedig azt senki tőlük el nem vehette. A harmadik része vagyoniilag gazdag, de szellemi rokkantokból állott, a kik nem tudták megérteni, hogy az ő és utódjaik vagyontát fecserlik el. Azt gondolták, hogy ha fizetni kell az ő zsebükre nem kerül a sor. A negyedik rész annyira el

— Én? Idáig jól, de nem tudom, hogy ezután is jól fogom-e magam érezni?

— Miért?

— Miért? Hát rövidesen csak azért, mert megbolondult a gazdám. Idáig sem volt okos ember, mert tanító volt s rongyos pár pengőért, naphosszat kinlódott a nevetlen nebulokkal, de tegnap óta határozottan megbolondult. Képzeld csak, meg akar nőszülni! Erted? Megnőszülni! És tudod kit akar elvenni? A Zirzabellát! Azt a vénkisasszonyt! Nono, ne pirulj el. Jól tudom én, hogy neked csak a neved kisasszony, jó magad azonban már régen nem vagy az. Hát mit szólasz hozzá?

— Én bizony semmit, mert én nem ismerem azt a Zirzabellát.

— Igaz ni! Te csak tegnap jöttél. No légy nyugodt, majd te is megismered. Zirzabellát minden számár ismeri a faluban. Hát, hogy rövid legyek, ez a Zirzabella mint már mondtam, vénkisasszony. Az apja valamikor ügyvéd volt, de meghalt. Jól tette, hogy meghalt, legalább most nem látja, hogy milyen pocsek lánya van.

Hatvan esztendő körül jár már és még mindig rövid ruhát hord, a hajában pedig

mindig ott pityeg egy piros virág, vagy egy szallag.

Örökké mosolyog és mórlikálja magát akár egy bakfis. Zsúrokat ad, meg tea estéket rendez, csakhogy férjet foghasson. Az arca olyan mint a térkép, csupa vonás. A haja szürke lenne már, ha nem festené. A foga, az olyan, hogy jobb nem is beszélni róla. A cipője 42-es számú, a kesztyűje meg 8 és feles. Olyan sovány, hogy kórónak is vékony lenne.

Most aztán elképzeld, hogy micsoda figura! És ezt a leányt akarja feleségül venni az én gazdám. Én nem tudom, hova tette a szemét, hogy nem lát.

Ez azonban még mind nem lenne baj. De az erénye! Az sincsen hiával. Minap beszéltem Pipacsal, a Zirzáék szamarával s attól olyan dolgokat tudtam meg, hogyha én azt elmondanám a gazdámnak, hát egyszeribe a faképnél hagyná Zirzabellát.

Azt mondta Pipacs, hogy esténként mikor már esend volt a faluban, s a holdvilág világított a nap helyett, sokszor hallott gyanús neszt a lugasban. Egyszer meg is figyelte a zaj okát s ekkor kisült, hogy Zirzabella kisasszony a kasznárral ölelkezik. Nemsokára e megfi-

gyelés után azt is észrevette Pipacs, hogy egy napon nagyon rossz kedvű volt Zirzabella s hogy órák hosszan zokogott és jajgatott a lugasban. Ezt pedig azért tette, mert a kasznár ur megnősült és nem őtet vette el feleségül. Le is akarta a kasznárt vitrióllal önteni, de meggondolta a dolgot és az én gazdámot csalogatta magához. Azóta két piros máslit hord a hajában.

Az én gazdám meg tegnap felvette a porcelán nadrágját, piros szegfűt dugott a gomblyukába és megkérte a Zirzabella kezét, a mit nagy kegyesen meg is kapott.

Hejh! ha én beszélni tudnék és felnyithatnám a gazdám szemét! De nem merem megmondani neki a mit tudok mert félek, azt találná mondani — nem értesz te ahhoz, számár!

* * *

Mellesleg megsúgom, hogy ezt a tárcát nem Egy harmadik, hanem, Ujváry Miklós írta.

Szedő gyerek.

volt telve a saját nagyságától, hogy azt hitte, hogy amit ő tesz, az jól van téve.

Baja város Polgárai!

Törvényhatósági bizottsági tisztelt tagok!

A fent előadottakból láthatjátok, hogy miképen vezetik Baja város közügyét, Baja város lakosságának vagyónát, megélhetési módját. Láthatjátok, hogy az ellenzék éber szemmel figyel. Most nem párt-politikáról, hanem városi érdek, a magatok érdekéről van szó.

Mindannyian ismeritek Dr. Nyiraty János ügyvédnek a városi ügyekben való önzetlen közszereplését. Bármely párton állotok is, ne tekintsétek ezt politikai pártérdeknek, hanem Baja város közérdekének. Ne engedjétek, hogy a mostani ügyészi választáson azon városi párt győzzön, a mely eddig is, de ma is nem tudja javatokat előmozdítani, hanem a romlásba visz. Mutassátok meg szavazatokkal, hogy ily városi gazdálkodást nem tűrtök, azzal egyet nem értetek és adjátok le szavazatokat a városi ellenzék jelöltjére dr. Nyiraty Jánosra. —n

Több nyilvánosságot kérünk!

Csak mellékutakon — mert hát a bajai hatóság mindenben szereti kerülni a nyilvánosságot — szereztünk tudomást, hogy a tisztí főorvos nagy szorgalommal, elkészítette az új közkórház szervezeti szabályrendeletét, melyet ki is nyomattak és *nehányak* közt tanulmányozás végett ki is osztottak.

Nem az első eset, hogy minálunk a legnagyobb és a polgárság anyagi érdekét lényegesen érintő kérdések, csak kevesek által, ugyszólván házilag lesznek kezelve, úgy, hogy amikor a közgyűlés plenuma elé kerülnek a javaslatok, szinte készületlenül, meglepetés-szerűen érik a városi képviselőket. Ezt láttuk a közkórházra vonatkozó belügyminiszteri leiratnál, melyből mysticus homály dereng még mai napig is a kormány úgynevezett „kötelezettségvállalási” nyilatkozatára, ugyanezt láttuk a színházhely kérdésénél és ugyanezt tapasztaljuk sok egyebeknél, többek közt a kórház szervezeti szabályrendeletének megalkotásánál.

Persze a cél az, hogy a városi képviselők maradjanak mélységes tájékoztatásban, tapogatódzanak a sötétségben és ne jusson eszébe valakinek is felszólalást merényelni, ha majd arra kerül a sor!

Közgyűlés előtt például öt nappal *talán* kiadják a képviselőknek is, és akkor tanulj városatya és kapkodd össze pár nap alatt azt, amit a hatóság hónapok óta *behatóan* magáévá tett!

Igy válik azután nálunk a hatóság akarata közakarattá, jóllehet a legtöbb esetben az ilyen közakarattal voltakép a közakaratok parodiája, mert hát mutasanak például egy embert is, a ki a bombasztikus színházhelyet komolyan venné!

A köteles nyilvánosságot mulasztották el most is, amikor egy jelentős kérdés, a közkórház szervezeti szabályrendeletének megalkotása forog szóban.

Egyszerűen két-három ember betekint

a nagy paragrafus-halmazba és néhány hónap múlva a közgyűlés *fényes többséggel* megteremti a közkórháznak egy-nehány embernek tetsző szervezését, rendjét.

Csak egy röpké pillantást volt alkalmunk, az egyébként nagy tudással összeállított szabályrendelet tervezetbe vetetni és már is szembeötlött egy passzus, amely semmi esetre se vall takarékosági elvekre, melyeket pedig már egynehányszor hallottunk a városházán is megcsendülni! Tudniillik a kórház igazgató főorvosának fizetéséről van itt szó. A tervezet szerint évi 3000 koronát teszen ez ki, e mellett természetesen magán praxist is gyakorolhat az illető főorvos. Egyidejűleg az „Orvosi Hetilap” f. é. 3-ik száma és a „Magyar Orvosi Revue” ugyancsak f. é. 3-ik száma került kezünk-ügyébe. Mindkét szaklap közli a szentesi megyei közkórháznál betöltendő igazgatói főorvosi állásra kiírt pályázatot. E szerint az igazgató főorvos fizetése csak 2000 koronában van megállapítva! Az osztályorvosok és segédorvosok fizetése teljesen egybevág a bajai szabályrendeletben megállapított összegekkel. Miért hát ismét az indokolatlan gavalléroskodás az igazgató főorvosi fizetéssel?

Lehet, hogy a tisztí főorvos ur a biztos jelölt iránti előzékenységből, collegialitásból vett ilyen magas összeget tervezetbe, de viszont más oldalról számolnia kellett volna azzal a sok máris ujonnan felmerült és még előre nem látott felmerülő költségekről, amelyek végeredményben is a közönség megterhelésével járnak!

Csak próbálják meg a pályázatot 2000 koronára kiírni minálunk is, majd meglátják hány orvos fog erre pályázni! Szívesen és készörömet vállalják el ezt az állást ennyi dotáció mellett a legnevesebb orvosok is; hisz már maga az a nimbus, hogy egy közkórház igazgató főorvosa, közvetve kihatással bír reá nézve a magánpraxisára!

Hiszen ez csak egyik passzus, ami véletlenül akadt kezünkügyébe! A többről nem szólhatunk, mert nincs módunkban azt bővebben betekinteni. Erős zár alatt őrzik a példányokat, mert hát elvégre is mi köze ahhoz a nyilvánosságnak? A nagyközönségnek elég, ha majd arról vesz tudomást, hogy mennyi a pótdó!

Elluska emlékkönyvébe.

Emléket írni nem nehéz dolog,
Ha már a toll a kézben jól forog.
Csak eszme kell és ha még hozzá az ész,
Emléksorunk kis bokrétája kész.

Emléket írni szívesen teszem,
Tolmács gyanánt szívemhez szól eszem.
És a gondolat, melyet sugall szívem,
Érzelmimet tükrözteti hiven.

Emléket írni kértél, megtevém,
Mosolygó arccal járulál felém,
Mosolyt derítsen sorsod szüntelen,
Könnyű lesz így az élet s küzdelem.

Emléket írni fogtam tollamat.
Im már megoldva ez a feladat,
Emléked füzérbe kötve már jelen,
Hadd boldogítson tiszta szerelem.

v.

Piros-báli dialógok.

(Elleste: Bob.)

Egy tiszta piros ruhás fess barna urhölgyet így szólítanak meg:

— Kezeit csókolom Nagyságos asszonyom!
— Mért csak mondja és mért nem teszi?
— Mért olyan kis kacsója van, hogy egy csók se fér el rajta!

*

Egy csinos piros selyemdominós lányka ezt mondja:

— Mérnök úr, mi a szerelem mértékegysége?
— Lányoknál csók, asszonyoknál ölelés . . .

*

A Szent-Antal-utca egyik legbájosabb lakójához, aki pazar fekete ruhában, piros mell- és fejdíszszel tündökölt, ezt a kérdést intézik:

— Volt már nagyságos asszonyom a „Piros cipőkben”?
— Hát nem látja, most is azokban vagyok . . .

*

— „Hej de piros a pipacs virága”!

— Ugyan hagyjon már fel — mondja egyik gavallérjának egy szép szőke piros ruhás lányka — egész este se hallok egyebet, mint folyton „pirosakat”!

— Hát miről szóljak?
— Beszéljen inkább — zöldeket.

*

A kórház fiatal, rokonszenves mérnökére így szól rá, egyike a legfessebb barna menyecskéknek:

— Mit settenkedik folyton a hátam megett?
— Orvul megakartam csókolni a fölséges hattányakát.
— Hisz akkor maga közönséges orv-V a d á s z!

*

A fess Mariskától ezt lestük el:

— Mondja csak, mért nem énekelt a polgári bálon? Most már másodszor nyomtatja ki a nevét a műsorra és sohasem énekel!

— Köztünk maradjon a szó, édes Nagysád, én csak fej-hangokat tudok produkálni és akkor még erre sem lettem volna képes. Hiszen tudja a párbajom miatt be volt kötve a fejem. . . .

*

Egy, szépségéről épúgy, mint páratlan kedvességéről ismert szőke, piros szegfűdiszes, feketeruhás úrasszony így szólalt meg:

— Mondja Róna, igaz, hogy maga lesz a kórházban a női szívbajok orvosa?

— Es ist ein grosser Reiss um mich — volt a lejutó felelet.

*

Egy hosszúságnak örvendő rokonszenves fiatal barátunk így szól egy élénk, szőke, fehér ruhás lánykához:

— Mit gondol, mi összefüggés van köztem és három forint között?

— Elkölti . . .

— Dehogy! Három forint az öt márka és én vagyok O t m á r k a

— Ez a század legrosszabb vice!

*

Egy kedves arcú, magas, szőke uriaszony így szól meg:

— Maga szemtelen, miért csókolja meg ép a karomat?
— Mért a kezén keztyű van, így hát üres helyet kerestem.

— Akkor csókolja meg a saját h o m l o k á t!

*

Egy sötétszőke, nyulánk természetű leányka ezeket mondja:

— Miért nem húzott fel a mai estére Vörös talárt?
— A legmagasabb francia birói méltóság jelvényét? Óh, édes Nagysád, megelégednék már én egy kis aljegyzőséggel is . . .

— Különbben gratulálok az ügyes négyesrendezésért!

— Hja, bárcsak ebből adnának minősítést! A négyesből egy est kapnék bizonynyal!

*

Egy kistermetű bájos úrhölgy, aki cseresnye-diszes fekete ruhában tündökölt, így szól a Jánoskához:

— Ilyen fiatal és máris liberiat ölt, a szolgaság jelvényét . . .

— Ne tessék megijedni, azért korántse leszek a liberális párt tagja.

*

— Bájos „Lili”, választott már „Plinchartot.”

— Egy tűzért, akit imádok.

— S ki önt a szem-tűzért imádjá!

*

— Szeret maga dominózni — így szól egy szőke és szellemességéről ismert asszonyka „Tóni” barátunkhoz:

— Unalmas egy játék . . . No de olyan dominóval, mint Nagysád, eltudnék naphosszat játszani . . .

*

Egyikét a legkitartóbb és legfessebb táncosnőknek így szólítja meg egyik hú kísézője:

— Mit szól ott ahhoz a fess asszonykához?

— Abban a piros dominóban?

— Micsoda gyönyörű arcz!

— Ugyan hagyja! Közéről távolról sem olyan szép, mint messziről!

*

— Mondja Nagyságos asszonyom — így szól valaki egyik tüzes szemű, barna asszonykához — miért csinált piros bált a korcsolya-egylet, hisz ezt a téli sportot a fehér szín allegorizálja!

— Hát magának nem elég fehér az a sok discreten kiskandikáló női váll?

*

A fehérparókás legfessebb maszk egyik bálulóját így szólítja meg:

— Mit néz szüntelen, folyvást szemeim közé?

— Bámulom a két legfényesebb auer-éggöt!

— Elég, elég . . .

Egy sikkes rózsaszín selyemruhás szőke urasszonytól egy idegen úr ezt kérdi:

— Mire jó ez a sok piros ruha, legyező, szóval ez a sok pirosság itt ezen a bálon?

— Hogy ne tűnjék fel annyira, ha maguk miatt pirulni kell . . .

Egy zöldruhás, brillant-diszes leánykától hallottuk:

— Mondja, hát maga mivel hozza kifejezésre a mai bál „piros” jellegét?

— Vörös bort iszom kiválóan kiviradig.

HIREK.

Személyi hírek. Dr. Platz Bonifác a szegedi tankerület főigazgatója napok óta a helybeli főgymnásiumban a szokásos évi látogatásokat tartja. — Polgár József a szabadkai kir. törvényszék elnöke rövid néhány napon át városunkban időzött.

Dr. Reich Aladár orsz. képviselő, aki minden jelentősebb vitában — indemnyi, Nessi ügy — tevékeny részt vett, a katonai javaslatoknak napirenden levő tárgyalása alkalmával is felszólal. A beszédet egész terjedelmében annak idején szószerint közöljük.

A pápa jubileuma. A katolikus egyház feje: XIII. Leó, tegnap, azaz február hó 20-án ünnepelte pápaságának 25. éves évfordulóját. Ebből az alkalomból a helybeli r. k. plebániatemplomban ünnepélyes szentmise volt, melyen Vojnits Dániel apát-plebános celebrált fényes assistentia mellett. Az istentiszteleten résztvettek az összes tanintézetek, a kir. jbiróság, a városi előljáróság s a hívők nagy sokasága.

Eljegyzés. Dr. Mitzger Imre fő- és székvárosi ügyvéd, vasárnap tartja kézfogóját Bruck Jolán úrhölgygel Dr. Bruck Samu ügyvéd és városi bizottsági tag leányával.

A bajai korcsolyázó egyesület álarcos piros bálja f. hó 17-én zajlott le a »Nemzeti Szálloda« összes termeiben közepes látogatottság mellett, pedig az az ügybuzgóság, mellyel az elnökség fáradozott működni, nagyobb érdeklődést érdemelt volna. De viszont azok a kevesek, a kik jelen voltak, kedves emlékeik közé fogjuk ezt az estét sorozni, mert bohémebb hangulatot, fesztelenebb jókedvet a bajai bál krónikákban hiába keresünk!

Ami magát a piros costumöket illeti, azok közt természetesen a dominó dominált, de a hölgyek javarésze álarc nélkül fényes estélyi toillettekben tündökölt és piros mell- és hajdiszkekkel képviselte a bál »piros« jellegét.

Az első csárdás pontban kilenczkor kezdődött az utolsót pedig másnap reggeli hat óráig járták!

Jelenvoltak asszonyok: Dr. Bernhardt Jánosné, Bittermann Károlyné, öz. Csihás Ferenczné, öz. Gludovác Ferenczné, Dr. Hegedűs Aladárné, Dr. Hetényi Pálné, Dr. Koller Imréné, Dr. Makray Lászlóné, Mayer Károlyné, öz. Michits Józsefné, Müller Józsefné, Pollák Lajosné, Strausz Dezsőné, Tomcsányi Sándorné, Túry Mátyásné, Vojnits Máténé, Weidinger Dezsőné

Leányok: Bauer Margit, Bodrogi Erna, Csihás Flóra, Drescher Ella, Fogt Mariska, Hegedűs Mártha, Janiga Juliska (Szabadka), Loschitz Lili (Budapest), Pajor Jozefin, Ilonka és Margit, Tomcsányi Ilonka, Túry Gabriella.

A bál anyagi sikere jóval kisebb volt az erkölcsinél, amit az alanti kimutatás igazolhat: Bevétel: Jegyekért befolyt 235 kor. Felülfizetések 68 kor. Összesen 303 kor. Kiadás: 263 kor. Tiszta jövedelem 40 kor. Felülfizetni sziveskedtek: N. N. 30 kor., Dr. Koller Imréné 10 kor., Dr. Hetényi Pál 5 kor., Pollák Lajos, Dr. Szirmai Vidor 4—4 kor., Breuer Zsigmond, Fendriech Sándor, Fischer Béla, Dr. Kelemen József, Dr. Kuzman Oszkár, Öehler Gyula 2—2 kor., Pfeiffer Antalné 1 kor., összesen 68 kor., mit köszönettel nyugtat az Elnökség.

Zichy Jenő gróf Szabadkán. Mint értesülünk, szombaton valószínűleg illusztris ven-

dég érkezik Szabadkára. Zichy Jenő gróf ugyanis Mukics Simon képviselőnek meghívására lemegy Szabadkára, hogy részt vegyen vasárnap délelőtt a katonai javaslatok elleni tiltakozó közgyűlésen. A nemes gróf — mint hirlik — megjelenik a »Fehér Kereszt Egyesület« által szombaton este rendezendő estélyen is.

A baja-báttaszéki hid előmunkálatait, mint örömmel értesülünk, már a napokban megkezdik. A legjobb forrásból tudjuk, hogy Bergmann Ernő állami főmérnök, hat állami mérnök társaságában még e hó folyamán Bajára érkezik és hozzálát a baja-báttaszéki hid előmunkálataihoz. Az előmunkálatokat végző állami mérnökök a Központi szállodában fognak lakni és ugyancsak a Központi szálloda első emeletének négy szobájában lesz a mérnöki hivatal is. Jó forrásból nyert értesülésünk alapján jelenthetjük, hogy az előmunkálatok körülbelül 2—3 hónapig fognak tartani.

Képviselőválasztás Homok és Szál-lás városban. E hó 22-én lesz az alvégi pótválasztás, a mely alkalommal a városi hatósági ellenzék Czérnay Imre ipartestületi elnököt jelölte. Azt hisszük Czérnay Imrét nem kell külön ajánlanunk. Agilitása, odaadó munkakedve teljesen rászolgál arra a bizalomra, a mely most felé irányul. Adják le szavazataikat mentől tömegesebben, hogy megválasztása annál impozánsabb legyen!

Idegbeteg képviselő. Dr. Hadzsi János, az új-verbászi kerület országgyűlési képviselője, már hosszabb ideje súlyos idegbajban szenved. A beteg képviselő, aki Bács-Topolyán nagy orvosi praxist folytatott, kedden Budapestre érkezett és a Schwarzer-féle ideggyógyintézetbe vétette fel magát, ahol teljes felgyógyulásáig szándékozik maradni.

A „Bajai kereskedő ifjak egylete“ 1903. évi február 28-án (szombaton) részben betegsegélyzőalapja, részben könyvtára javára a »Nemzeti Szálló« összes termeiben, B. Pewny Irén úrnő, drámai énekesnő, a budapesti m. kir. opera tagja, Bürger Zsigmond tanár úr, a budapesti m. kir. opera első magán gordonkása és Fligl József zongoraművész úr közreműködése mellett táncvigalommal egybekötött hangversenyt rendez. Kezdeté este pontban 8 órakor. Belépti díj: Elsőrangú ülőhely 3 kor., másodrangú ülőhely 2 kor., állóhely 2 kor. Ülőhelyek kaphatók: Reich Farkas fiai és Reich Bernát cégeknél. Állóhelyek kaphatók: Diamant Lajos, Fischer Béla, Fischer Lipót utóda, Fischer Pál és Klein Rezső cégeknél, valamint Rotschild Zsigmond úrnál a nagytözsdeben. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak és hirlapilag nyugtáznak. A hangverseny folyama alatt a terem zárva marad.

A bajai járdák. Ujabb időben oly tömegesen érkeznek panaszok szerkesztőségünkbe a gyalogjárdák ellen, hogy szükségesnek tartjuk a hatóság figyelmét a legkomolyabban felhívni annyival is inkább, mert mi is közvetlenül tapasztaltuk, hogy a Bódog-téren, a Mészáros-féle ház, a Scherer Antal és Pollák Lajos-féle házak előtt a járdák már *betek óta* oly megrongált és elhanyagolt állapotban vannak, hogy a járó-kelőkre nézve, különösen a mi pazar esti világításunk mellett, valóságos életveszélyt rejtenek magukban. Éppen ideje volna a sürgős reparációnak!

A „Délmagyarországi vatta és gyapjufonógyárat“ f. hó 17-én mintegy hatvan bajai iparos tekintette meg Czérnay Imre ipartestületi elnök vezetésével. Goldreich József technikai gyárvezető kalauzolta az érdeklődőket és a gyárat a legapróbb részletekig pontos magyarázatok kíséretében megmutatta, a megtekintés befejezése után pedig Szász János mint házigazda szívélyesen megvendégelte mindnyájukat.

Öngyilkos zenész. Grebenár András bácsmadarasi cigány életuntságból a legelő kutjába ugrott, hol halálát lelte, 12 gyermeket hagyott hátra. Öngyilkosságának legfőbb okául gyógyithatatlan betegségét emlegetik.

Vesztett ebek Katymáron. Bartinkov Lukács 12 éves Péter nevű fiát — mint nekünk

írják — egy veszett kutya megmarta. A fiút a Pasteur intézetbe vitték. Az ebet, mely több kutyát mart meg, Tapody almási járási állatorvos felboncolta.

Választás a Segélyző egyesületnél. A bajai kölcsönös segélyző egyesületnél f. hó 22-én, azaz vasárnap, fog az igazgatósági választmányi tagok választása megejteni.

Szólészeti előadást fog tartani Baján a borászati felügyelő február hó 24., 25. és 26-án (mindég d. u. 4 órakor) a bajai ipartestület helyiségében. Az előadáson mindenki díjmentesen vehet részt.

Ingyen gyümölcsfák. A bajai gyümölcsészeti egyesület a múlt héten közhirre tette, hogy ingyen gyümölcsfákat oszt szét olyanok között, kik azokat saját szőlőjükben ültetik el. Az egyesület elnöksége most arról értesít bennünket, hogy ezen ingyenes szétosztásra szánt gyümölcsfák — elfogytak már, jelölül annak, hogy gyors kelete van nálunk az olyan cikkeknek, a mely nem kerül pénzbe

Agyaggyuró gépek. A kereskedelemügyi miniszter a napokban küldött négy agyaggyuró gépet ezer korona értékben. A gépeket már elhelyezték Fehér Gergely szakcsoporti elnöknel, Fehér András, Gódár János és Kovács Ignác bizottsági tagoknál, és állandóan rendelkezésre állanak a helybeli agyagiparosoknak.

Szenzációs ujtás a pálinkafőzés terén. Értesülésünk szerint Eckert Ferencz helybeli rézműves iparos egyszerre két új találmányát jelentette be a m. kir. szabadalmi hivatalnál Meller Ernő budapesti szabadalmi irodája útján. Az egyik egy rendkívül ügyesen megszerkesztett pálinkafőző készülék, a melynek az az óriási előnye az eddigi használatban levő pálinkafőző készülékek fölött, hogy ennél nem kell kétszer főzni a szeszt, hanem csupán egyszer s az, ezen egyszeri főzés után is sokkal finomabb és erősebb lesz. A másik, egy szintén elmésen konstruált, hűtő-készülék, melynek a régiekkel szemben az a föltétlen előnye van, hogy a benne kigyó-alakban elhelyezett csövek könnyű szerrel szétszedhetők és kitisztíthatók. — Felhívjuk az érdeklődők figyelmét erre az igazán célszerű két új találmányra.

Az idők jele. Lapunk legutóbbi számában jeleztük már, hogy a Baja-Szentistvánon e hó 10-én lefolyt bíróválasztáson a polgárság bizalma Vuity Menyhért felé irányult, amennyiben őt választották meg a község bírájává. Hogy e dolgot ismét szóvá tesszük, abban a körülményben leli magyarázatát, hogy mi ebben a bíróválasztásban is a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt térhódítását látjuk. Vuits Menyhért tudvalevőleg a legutóbbi országgyűlési képviselőválasztáson, a függetlenségi képviselőnek: Pozsgay Miklósnak egyik vezérembere volt és az akkor kifejtett hazafias buzgóságaért ajándékozta meg őt a polgárság impozáns többsége eme jól megérdemelt bizalommal. Nagy érdeme van ebben az actióban az ottani függetlenségi és 48-as párt agilis elnökének: Sámán Ferencznek is, mert részben az ő befolyásának köszönhető, hogy Vuity Menyhért, a függetlenségi párt jelöltje 219 szavazatot kapott — Dikán András, a hivatalos jelölt 46 szavazata ellenében.

Gyilkosság. Egy alacsony, szikár, 60 év körüli emberkét kísért kedden két csendőr Baja fő-utcáin végig a királyi járásbírószághoz. Asunyi nézésű atyafit Szeremléről hozta fel-tűzött szuronnyal a két csendőr. Fekete Arnyos Péter a neve és az a bűne, hogy a múlt héten leütötte itt Baján Ézsi Istvánt. Érdekes, hogy Fekete Arnyos Péter, aki 60 esztendő, képes volt leütni az erős termetű 30 esztendő Ézsi Istvánt. Ézsit bevitték a bajai kórházba, hol rövid idő múlva meghalt.

A házi tolvaj. Barbás Márton Vaskuton szolgált és még el sem érte a 16-ik életévét, meglopta a gazdáját, a gazdája szomszédjait. Lopott borjubórt, tollat, ruhát, bársonynadrágot, keztüüt és mindent, a mi kezeügyében került. Borbással együtt más kettő is bajba került, mert megvették tőle a lopott bőrt és tollat. A bajai kir. járásbírószághoz a napokban ült törvényt a házi szarka felett, de az ítélethirdetést e hó 24-ére halasztották, mert Borbás anyakönyvi kivonatát be kell szerezni a madarasi plebániáról.

Egyedül valódi angol
Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és ajánlva.

—o Az üvegek felszerelése a keresk törvény mintavédelme alatt áll. o—

E balzsam belsőleg és külsőleg használható. Ez: 1. Utólérhetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek minden káros állapotában, enyhíti a hurutot, csillapítja a váladékot, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyítja a legrégibb bajokat. 2. Kitűnő hatása van a torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a lázakat. 4. Meglepően gyógyítja a gyomor s bélbetegségeket és szagatásokat a testben. 5. Szeli-dén mozdítja elő a székelést s a vér tisztulását, megtisztítja a veséket, megszabadít a buskomorságtól s a hypochindriától, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, odvas fogaknál és szájröhadáskor, s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felhűffögést, a száznak és gyomornak bűzét. 7. Külsőleg bámulatos gyógyhatással bír a sebekre, új és régi forradásokra, orbáncz, kiütési varak, megfagyott és megégett tagokra, rüh, fekély, bőrduzzadás és repedés stb. esetében, megszünteti a fejfájást, zugást, szagatást, közhányt, fül-fájdalmat stb. Ügyeljünk mindig pontosan az itt látható zöld apácza-védjegyre.

Hamisítástól legjobban megóv az, ha közvetlenül tőlem, gyáramból rendelnek eredeti szab cartonokban. Ausztria-Magyarország minden postaállomására bérmentve 12 kis vagy 6 duplaüveg 4 korona, Bosznia és Hercegovina részére 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik széjjel. Szétküldés csak előrefizetés vagy előleg küldése mellett. 20-1

Miért szenved Ön? holott mindenféle efa, még oly régi sebre biztos gyógyulást talál és majdnem mindig elkerüli a fájdalmas és veszélyes operálást vagy amputálást.

Thierry A. gyógyszerész **Centifolia-kenőcs** egyedül valódi

használatánál, rendkívül jó hatású, a sebek gyógyulásánál, valamint a fájdalmak enyhítésénél utólérhetetlen. A valódi centifolia-kenőcs alkalmazható: a gyermekagyasok rossz természetű mellbajainál, szoptatók mellkeményedése, a tej elapadásának, az orbánczok eseteiben továbbá mindenféle régi sérvek, láb-és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak, a csontvevésésnél, vágás, szúrás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövés, képződmény, karbunkulus és ráknál; végre pokolvar, körömfereg, körömgyűlés, a lábnaik járás közben történt kisebesülése, fagyás és égetés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzúgás stb. stb. esetében. — A szállítás kizárólag az összeg előre küldése mellett eszközöltetik. Két tégely csomagolással, postai szállítási díjjal együtt **3 korona 50 fillér. Számos eredeti bizonyítvány rendelkezésre áll.** Arra kérek mindenkit, hogy óvakodjék a hatásmelkűli hamisítások vevésétől s arra ügyeljen, hogy a tégelybe van-e a fenti **védjegyem** és cégem: **Thierry (Adolf) Limited gyógytára az „Órangyalhoz” Pragradában, égetve. Thierry A. gyógyszerész balzsama és Centifolia-kenőcse.** — Ezen gyógyhatásukban felülmulhatlan két szer nemcsak a romlásnak nemes kitéve, sőt ellenkezőleg, minél régibb annál értékesebb és hathatósabb, nem árt sem a fagy, sem a torrótság, tehát minden évszakban használhatók. Majdnem minden esetben segítenek és eredménnyel járnak, legalább az orvos érkeztéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy hasonló feldicsért értéktelen és hatás nélküli ugynevezett pótszereket venni, melyekért a pénzt haszontalanul dobják ki, hanem mindig ezen rég kipróbált olcsó és megbízható, emellett teljesen ártalmatlan, világhírű szereket kell használni, melyeknek minden családban és eshetőségekre készenlétben kell lenni. Ha olyant nem kapunk, mely a valódiság minden jelét magán viseli, rendeljük meg egyszerűen direkte és címezzük:

(Thierry Adolf) „Órangyal-gyógyszertár” Pragradá Rohitsch-Sauerbrunn mellett — Központi főraktár Budapesten, Török J. gyógytára Zágrábban Mittelbach S. gyógytára, Bécsben Brady L. gyógytár.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban

ifj. **Wagner Antal**

könyvkereskedésében.

LEGNAGYOBB VÁLASZTÉK

GÁCSI, BRASSÓI, ZSOLNAI

továbbá

a legfinomabb angol és francia divatkelmőkben!!!

Legújabb **angol és francia szabású**

férfi öltönyök jutányos áron,

pontos kiszolgálás mellett készülnek

Práger Károly és Testvére cégnél

BAJÁN,

Takarékpénztári épület.

Feltűnő újdonság.

DELICE — Minden hirdetés felesleges. —
A dohányzó egyszer veszi és többé más nem szihat

legjobb valódi francia **szivarkapapír és szivarkahüvely** kapható az ország minden különleges-ségi árúdjában.

Szöllőkarók

tölgyfa, hasított legjobb minőségben és minden kellendő hosszóságban és erősségben kaphatók

WOLFNER S. cégnél

BUDAPEST V., Dráva-utca 16.

SZIVES FIGYELEMBE!

Mivel kereskedelmi utazóknak magánnevőket felkeresni a nemrégiben hozott törvény értelmében tilos, mélyen tisztelt vevőközönségünk kényelme szempontjából

Fehérnemű gyártmányaink

egyedüli elárúsításával **FISCHER PÁL** bajai előkelő divatkereskedő céget biztuk meg, a hol női fehérnemű újdonságaink, különösen azonban

Menyasszonyi kelengyék

a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig az általunk előirt szabott árak mellett fognak elárúsítani, illetőleg a megrendelések ilyenekre elfogadtatni

Hálás köszönetünket fejezzük ki az eddigi szives pártfogásért és esedezünk, hogy azt megbizottunkra átruházni méltóztassék. Ennek reményében maradtunk hazafias tisztelettel

Stieglitz és Unger
Budapest.